

Vergisel Hakların Kullanımında Duran Süreler (*)

Vergi Bülteni(*)

Bu bülten VERGİALGI® 'da yayınlanmıştır.

Bülent AK,
Yeminli Mali Müşavir
bak@konseydenetim.com.tr

KONSEY
VERGİ - DENETİM - DANIŞMANLIK

1. Önsöz

7226 sayılı Torba Kanun; korona virüse karşı alınmak istenen önlemler açısından ihtiyaç duyulan yasal düzenlemeleri içermekte olup, 26 Mart 2020'de Resmi Gazete'de yayımlanmak suretiyle yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Kanunun Geçici 1. Maddesinde yapılan düzenleme ile yargı alanında hak kayıplarının önlenmesi amacıyla bazı vergisel işlemlerde süreler durdurulmuştur.

Yapılan düzenleme çerçevesinde; dava açma, icra takibi başlatma, başvuru, şikâyet, itiraz, ihtar, bildirim, ibraz ve zamanaşımı süreleri, hak düşürücü süreler ve zorunlu idari başvuru süreleri de dâhil olmak üzere bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin süreler 13.03.2020 tarihinden 30.04.2020 tarihine kadar (bu tarihler dâhil) durdurulmuştur.

Ayrıca, İcra ve İflas Kanunu ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlarda belirlenen süreler ve bu kapsamda hâkim veya icra ve iflas daireleri tarafından tayin edilen süreler; nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri hariç olmak üzere tüm icra ve iflas takipleri, taraf ve takip işlemleri, yeni icra ve iflas takip taleplerinin alınması, ihtiyati haciz kararlarının icra ve infazına ilişkin işlemler 22.03.2020 tarihinden itibaren 30.04.2020 tarihine kadar (bu tarihler dâhil) durdurulmuştur.

2. Konuya İlişkin Olarak 2020/2 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesi Yayınlanmıştır

Gelir İdaresi Başkanlığı, 7226 sayılı Kanunun yukarıda belirtilen Geçici 1 inci maddesinin uygulamasıyla ilgili olarak, 2020/2 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesini yayınlamıştır. Söz konusu iç genelgede aşağıda yer verilen açıklamalar yapılmıştır.

“Bu hüküm uyarınca, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu, 5271 sayılı Ceza Mahkemesi Kanunu ve 6100 sayılı Hukuk Mahkemeleri Kanununda taraflar bakımından belirlenen süreler ve bu kapsamda hâkim tarafından tayin edilen süreler, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamında cezada indirim talep etme, uzlaşma başvurusu, kanun yolundan vazgeçme süreleri, dava açma süreleri gibi bir hakkın doğumu, kullanımı ve sona ermesine ilişkin süreler 30/4/2020 tarihine kadar durmuş bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında ise işlemler ve süreler 30/4/2020 tarihine kadar durmuş bulunmaktadır.”

Dikkat edilecek olursa, uygulama iç genelgesinde sürelerin hangi tarihe kadar duracağı belirtilmiş, ancak sürelerin hangi tarih itibarıyla durmaya başladığı söylenmemiştir. Bu durumda, yasa hükmünde yer verilen ve Cumhurbaşkanlığı Kararıyla uzatılan tarihleri dikkate almak yerinde olacaktır.

3. Cumhurbaşkanına Verilen Durma Süresini Uzatma Yetkisi Kullanılmıştır

Yargı alanında alınan önlemlerin sürdürülmesine ilişkin ihtiyacın devam etmesi üzerine, Cumhurbaşkanına verilen yetki 30 Nisan 2020 Perşembe günü Resmi Gazetede yayımlanan 2480 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla kullanılarak, söz konusu süreler uzatılmıştır.

Anılan Karar çerçevesinde, “Yargı Alanındaki Hak Kayıplarının Önlenmesi Amacıyla Getirilen Durma Süresi” Kamu İhale Kanununda öngörülen zorunlu idari başvuru yoluna ilişkin süreler hariç, 01.05.2020 tarihinden 15.06.2020 tarihine kadar (bu tarihler dâhil) uzatılmıştır. Ancak, salgın hastalığın yayılma tehlikesinin daha önce ortadan kalkması halinde bu süre yeniden değerlendirilerek kısaltılabilecektir.

4. Dava Açma Süreleri 13.03.2020 - 15.06.2020 Tarihleri Arasında Durmuştur

İdari Yargılama Usulü Kanununun “Dava Açma Süresi” başlıklı 7. maddesine göre; dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştay’da ve idare mahkemelerinde altmış ve vergi mahkemelerinde otuz gündür.

Bu süreler vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezalarından doğan uyuşmazlıklarda; tahakkuku tahsile bağlı olan vergilerde tahsilatın, tebliğ yapılan hallerde veya tebliğ yerine geçen işlemlerde tebliğin, tevkif yoluyla alınan vergilerde istihkak sahiplerine ödemenin, tescile bağlı vergilerde tescilin yapıldığı ve idarenin dava açması gereken konularda ise ilgili merci veya komisyon kararının idareye geldiği, tarihi izleyen günden başlar.

Dava açılmasına ilişkin bu otuz günlük süre 13.03.2020 - 15.06.2020 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) duracaktır.

Örneğin, Gökyüzü Matbaacılık AŞ’ne 2 Mart 2020 Pazartesi günü bir vergi ve ceza ihbarnamesinin tebliğ edildiğini düşünelim. Mükellef kurumun söz konusu tarhiyata ve kesilen cezaya karşı vergi mahkemesinde dava açma süresi 3 Mart Salı gününden itibaren başlayacaktır. Yasa hükmüne göre, dava açma süresi 3 Mart ile 12 Mart günleri arasında işleyecek, 13 Mart Cuma gününe geldiğimizde süre durmuş olacaktır. Yani dava açmak için gerekli olan sürenin on günü geçmiş olacaktır.

Bu şekilde duran dava açma süresi 16 Haziran 2020 tarihinden itibaren kaldığı yerden işlemeye devam edecektir. Bu durumda, söz konusu vergi ve ceza ihbarnamelerine karşı, 5 Temmuz Pazar gününe denk geldiğinden, 6 Temmuz 2020 Pazartesi günü mesai saati bitimine kadar (dava dilekçesinin UYAP üzerinden elektronik posta yoluyla açılması durumunda saat 24:00’e kadar) dava açma süresi sona erecektir.

5. Uzlaşma Başvuru Süreleri 13.03.2020 - 15.06.2020 Tarihleri Arasında Durmuştur.

Vergi Usul Kanunu'nun Ek 1. Maddesi uyarınca; ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergiler ile bunlara ilişkin vergi ziyai cezalarının (359. maddede yazılı fiillerle vergi ziyana sebebiyet verilmesi ile 370/b maddesi kapsamında kesilen ceza hariç) tahakkuk edecek miktarları konusunda mükellefler uzlaşma talep edebilmektedir. Uzlaşma talebi vergi ihbarnamesinin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yapılır.

Uzlaşma başvurularına ilişkin bu otuz günlük süre 13.03.2020 - 15.06.2020 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) duracaktır.

Örneğin, Deniz Ticaret AŞ'ne 13 Şubat 2020 Perşembe günü bir vergi ve ceza ihbarnamesinin tebliğ edildiğini düşünelim. Mükellef kurumun söz konusu tarhiyata ve kesilen vergi ziyai cezası için uzlaşma başvuru süresi 14 Şubat Cuma gününden itibaren başlayacaktır. Yasa hükmüne göre, başvuru süresi 14 Şubat ve 12 Mart günleri arasında işleyecek, 13 Mart Cuma gününe geldiğimizde süre durmuş olacaktır. Yani dava açmak için gerekli olan sürenin yirmi sekiz günü geçmiş olacaktır.

Bu şekilde duran dava açma süresi 16 Haziran 2020 tarihinden itibaren kaldığı yerden işlemeye devam edecektir. Ancak, yasa hükmüne göre, durma süresinin başladığı tarih itibarıyla, bitimine on beş gün ve daha az kalmış olan süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden başlamak üzere on beş gün uzamış sayılacaktır.

Bu durumda, sürenin tekrar işlemeye başladığı tarihte geriye kalan 2 günlük süre, kendiliğinden on beş güne çıkmış olacaktır. Mükellef kurum 30 Haziran 2020 Salı günü mesai bitimine kadar tarh edilen vergi ve kesilen vergi ziyai cezası için uzlaşma başvurusunda bulunabilecektir.

6. Cezalarda İndirim Talebi (VUK Md 376) Başvuru Süreleri 13.03.2020 - 15.06.2020 Tarihleri Arasında Durmuştur.

Vergi Usul Kanunu'nun 376. maddesine göre; mükellefler ikmalen, resen veya idarece tarh edilen vergiyi veya vergi farkını ve vergi ziyayı, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının yarısını ihbarnamelerin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde ilgili vergi dairesine başvurarak vadesinde veya 6183 sayılı Kanunda belirtilen türden teminat göstererek vadenin bitmesinden itibaren üç ay içinde ödeyeceğini bildirirse kesilen cezanın yarısı indirilmektedir.

Cezalarda indirim taleplerine ilişkin bu otuz günlük süre 13.03.2020 - 15.06.2020 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) duracaktır.

7. 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Kapsamında İşlemler ve Süreler 22.03.2020 - 15.06.2020 Tarihleri Arasında Durmuştur.

7226 Sayılı Kanunun Geçici 1. Maddesi uyarınca; İcra ve İflas Kanunu ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlarda belirlenen süreler ve bu kapsamda hâkim veya icra ve iflas daireleri tarafından tayin edilen süreler; nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri hariç olmak üzere tüm icra ve iflas takipleri, taraf ve takip işlemleri, yeni icra ve iflas takip taleplerinin alınması, ihtiyati haciz kararlarının icra ve infazına ilişkin işlemler 22.03.2020 tarihinden itibaren 30.04.2020 tarihine kadar (bu tarihler dâhil) durdurulmuştur.

7226 sayılı Kanunun yukarıda belirtilen Geçici 1 inci maddesinin uygulamasıyla ilgili olarak, Gelir İdaresi Başkanlığı 2020/2 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesinde aşağıda yer verilen açıklamalar yapılmıştır.

Diğer taraftan, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında ise işlemler ve süreler 30/4/2020 tarihine kadar durmuş bulunmaktadır.”

Dikkat edilecek olursa, uygulama iç genelgesinde sürelerin hangi tarihe kadar duracağı belirtilmiş, ancak sürelerin hangi tarih itibarıyla durmaya başladığı söylenmemiştir. Bu durumda, yasa hükmünde yer verilen tarih itibarıyla, yani 22.03.2020 tarihi itibarıyla sürelerin durduğunu kabul etmek gerekecektir.

Diğer taraftan, yargı alanında alınan önlemlerin sürdürülmesine ilişkin ihtiyacın devam etmesi üzerine, Cumhurbaşkanına verilen yetki 30 Nisan 2020 Perşembe günü Resmi Gazetede yayımlanan 2480 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla kullanılarak, söz konusu süreler 01.05.2020 tarihinden 15.06.2020 tarihine kadar (bu tarihler dâhil) uzatılmıştır.

Örneğin, Toprak Seracılık AŞ'ne 13 Mart 2020 Cuma günü vergi dairesinden bir Ödeme Emrinin geldiğini düşünelim.

6183 sayılı Kanunun 55. Maddesine göre; amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, 15 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir “Ödeme Emri” ile tebliğ olunur.

Ödeme emrinde borcun asıl ve ferilerinin mahiyet ve miktarları, nereye ödeneceği, müddetinde ödemediği veya mal bildiriminde bulunmadığı takdirde borcun cebren tahsil ve borçlunun mal bildiriminde bulununcaya kadar üç ayı geçmemek üzere hapis ile tazyik olunacağı, gerçeğe aykırı bildirimde bulunduğu takdirde hapis ile cezalandırılacağı kayıtlı bulunur. Ayrıca, borçlunun 114 üncü maddedeki vazifeleri ve bu vazifeleri yerine getirmediği takdirde hakkında tatbik edilecek olan ceza bu ödeme emrinde kendisine bildirilir.

Mükellef kurumun söz konusu ödeme emrine karşı mal bildiriminde bulunma ve itiraz için on beş günlük süresi vardır. Bu süre 14 Mart 2020 Cumartesi gününden itibaren başlayacaktır. Yasa hükmüne göre, süre 14 Mart ve 21 Mart günleri arasında işleyecek, 22 Mart Pazar gününe geldiğimizde süre durmuş olacaktır. Yani mal bildiriminde bulunma ve itiraz için sürenin sekiz günü geçmiş olacaktır.

Bu şekilde duran süre 16 Haziran 2020 tarihinden itibaren kaldığı yerden işlemeye devam edecektir. Ancak, yasa hükmüne göre, durma süresinin başladığı tarih itibarıyla, bitimine on beş gün ve daha az kalmış olan süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden başlamak üzere on beş gün uzamış sayılacaktır.

Bu durumda, sürenin tekrar işlemeye başladığı tarihte geriye kalan 7 günlük süre, kendiliğinden on beş güne çıkmış olacaktır. Mükellef kurumun 30 Haziran 2020 Salı günü mesai bitimine kadar mal bildiriminde bulunması gerekecek olup, aynı süre içerisinde ödeme emrine karşı dava açabilecektir.